

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/307/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621201088
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1621201088.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60 A, Malacky, dieťa rodičov: matka - I. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, T., zastúpená: Y.. Kristína Absolonová, advokátka, Na Revíne 37, Bratislava a otec - T. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, zastúpený: JUDr. Marta Vícenová, advokátka so sídlom Záhorácka 15/B, Malacky, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o návrhoch otca a matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 10.05.2021, č.k. 9P/56/2021-23, jednomyseľne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. V napadnutom uznesení súd prvej inštancie dočasne zveril maloletého O. P., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca T. P., nar. XX.XX.XXXX, a to do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému vedeného na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 9P/56/2021, styk matky Lenky Barborovej, nar. 30.07.1985 s maloletým do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému vedeného pod sp.zn. 9P/56/2021 upravil na každý kalendárny týždeň v roku v utorok, vo štvrtok a v nedeľu vždy od 15,00 hod. do 18,00 hod. v mieste bydliska otca a za prítomnosti otca alebo osoby splnomocnenej otcom, vo zvyšnej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla a zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d/, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), § 361, § 366 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), § 28 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. v platnom znení (ďalej „Zákon o rodine,“) konštatujúc, že matka sa návrhom doručeným súdu dňa 08.04.2021 domáhala, aby súd zveril maloletého do jej starostlivosti a zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne a zároveň podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností vo veci samej, ktorým sa domáhala zverenia maloletého do svojej starostlivosti s tým, že otec bude prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne, navrhla úpravu styku otca s maloletým a napokon vydať rozhodnutie, že matka je oprávnená s maloletým vycestovať do Českej republiky. Návrh odôvodnila tým, že s otcom bola vo vzťahu od roku 2017, majú v spoločnom vlastníctve rodinný dom, matka poberá v súčasnosti rodičovský príspevok a prídavky na dieťa, iný príjem nemá, predtým pracovala v I.. Maloletý je v starostlivosti detskej lekárky, s maloletým matka absolvovala všetky prehliadky a očkovania, vždy ho k lekárke sprevádza ona. Medzi ňou a otcom vznikali postupne nezhody a stávalo sa, že ju otec maloletého buchol alebo zbil, ich vzťah je už natoľko rozvrátený, že sa matka obáva o svoje zdravie. Maloletého vychovávala väčšinou matka, pretože otec pracoval a nezaujímal sa o výchovu, maloletý býval často svedkom hádok a spoločné bývanie nie

je vhodné pre jeho zdravý vývoj. Matka pochádza z Českej republiky, kde má celú rodinu a zázemie, maloletý bol narodený v ČR a má slovenský aj český rodný list a trvalý pobyt má nahlásený aj na Slovensku aj v ČR. Keďže matka nemá na Slovensku žiadne zázemie, chcela by s maloletým odísť do ČR s tým, že by otcovi nikdy nebránila v kontakte, s čím otec nesúhlasí. Ak matka nebude mať možnosť vycestovať do ČR, ako najvhodnejšie riešenie vidí odsťahovanie zo spoločnej domácnosti, s čím otec tiež nesúhlasí a obviňuje ju, že vyhľadáva iných mužov, že nevie variť, upratovať a koná určité kroky, aby matku zdiskreditoval a zabezpečil zverenie do jeho starostlivosti. V poslednom čase začal aktívne riešiť svojho syna, jeho príbuzná pracuje na Okresnom súde Malacky a radí mu ako postupovať. Otec začal hľadať jasle pre maloletého s cieľom vytvoriť mu zázemie v SR, do domu kúpil kameru a chce ju sledovať. Príjem otca je asi 1200 eur, hradí hypotéku a náklady na domácnosť, potraviny nakupujú spoločne, počas týždňa zabezpečuje starostlivosť matka a cez víkend si maloletého berie otec a nechce uviesť kam s maloletým odchádza a s kým bude maloletý v kontakte. V následnom podaní z 03.05.2021 matka uviedla, že po rozchode s otcom začal zo strany otca, jeho matky a tety neprímeraný psychický nátlak na matku (chodili bez ohlásenia do domácnosti matky, prehrabovali jej veci, skriňu, chladničku, kôš a napádali matku, že nie je schopná sa o maloletého postarať), matka otca ju dňa 15.04.2021 fyzicky napadla, odviezla dieťa a matka od tej doby nevie, kde a s kým sa maloletý nachádza. Matka poukázala na neprímerané správanie sa otca, ktorý odchádzal z večierkov často opitý (za čo mu bol v minulosti odobratý vodičský preukaz). Psychický nátlak sa prejavil na vizuálnej stránke matky, asi mesiac nedokázala spať, čo malo za následok opuchnuté oči, tvár a slabosť tela, čo bolo využité v jej neprospech, je obviňovaná z alkoholizmu, vyhrážali sa jej, že ju nechajú zavrieť do liečebne (uvedené je plánom otca a jeho rodiny). Matka nikdy nemala problém s nadmerným požívaním alkoholu a tento problém sa naopak týka otca, ktorý sa sám priznal, že pije každý deň. Ako prílohu doložila matka záznam o podaní oznámenia o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu na otca maloletého, viaceré fotografie a zoznam videohovorov so synom.

3. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že otec maloletého sa návrhom zo dňa 26.04.2021 domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zverí maloletého do starostlivosti otca, matku zaviazhe plnením vyživovacej povinnosti vo výške 50 eur mesačne a upraví styk matky s maloletým za prítomnosti otca každú stredu a nedeľu od 15.00 hod. do 18.00 hod a zakáže matke maloletého vycestovať s maloletým do cudziny bez súhlasu otca. Návrh odôvodnil tým, že od narodenia sa podieľa na starostlivosti maloletého, o syna sa vie kompletne postarať, matka starostlivosť o dieťa a domácnosť nevládala a začal sa rúcať aj ich partnerský vzťah. Otec mal podozrenie, že matka sa nachádza v stave, v ktorom nie je schopná zabezpečiť zdravý a bezpečný vývoj dieťaťa a odbiehal z práce domov aj dvakrát denne, aby sa uistil, ako to doma vyzerá a jeho podozrenie, že matka požíva alkohol silnelo (stávalo sa, že keď prišiel domov, matka spala a dieťa bolo bez dozoru). Dňa 15.04.2021 prišiel otec domov so svojou matkou za účelom prípravy domu na predaj, keďže mali prísť záujemcovia o kúpu s realitným maklérom, pri vstupe do domu bolo cítiť alkohol a bolo zjavné že matka je pod vplyvom alkoholu. Otec vyčítal matke, že je opitá a nestará sa o dieťa, ktoré bolo hygienicky zanedbané, matka začala byť agresívna a vulgárna, trieskala dverami a maloletý situáciu vnímal (držal si uši). V tejto vypätej situácii sa konala obhliadka domu, počas ktorej matka nezrozumiteľne komunikovala a za situáciu sa otec ospravedlňoval maklérmu aj záujemcom. Po ich odchode vznikol medzi rodičmi slovný konflikt, otec našiel v skrini skoro vypitú fľašu vodky, matka si ľahla a o dieťa sa nestarala. Otec si nevedel so situáciou poradiť volal hliadku polície, hliadka neprišla, no bol následne spísaný záznam, dieťaťu pobalil veci a odišiel k matke do Jakubova (matke to pri odchode oznámil, ale táto asi nevnímala). Odvtedy otec zabezpečuje starostlivosť o dieťa, všetko oznámil dňa 16.04.2021 ÚPSVaR a s matkou je v kontakte cez sms. Z ich obsahu je zrejmé ako otec matke vyčíta jej správanie pod vplyvom alkoholu, zanedbávanie dieťaťa, matka to bagatelizuje a tvrdošijne uvádza, že chce vidieť dieťa doobeda, aj keď vie, že otec je vtedy v práci. O dieťa je riadne postarané, dieťa napreduje pri správnom stravovaní, dennom režime a s novými hygienickými návykmi. Matka nie je schopná vytvoriť maloletému stabilné prostredie a hrozí, že pri najbližšej príležitosti by bez súhlasu otca vycestovala s maloletým do Českej republiky a otec by nemal na maloletého dosah. K návrhu doložil otec úradný záznam z ÚPSVaR zo dňa 16.04.2021, sms komunikáciu otca s matkou, fotografie domácnosti a CD s videozáznamom.

4. Po oboznámení sa s návrhmi oboch rodičov a ich prílohami a vykonanom dokazovaní v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o neodkladnom opatrení, dospel súd prvej inštancie k záveru, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením, a to najmä s ohľadom na zabezpečenie ochrany maloletého dieťaťa. Konštatoval, že rodičia sa navzájom obviňujú a ich tvrdenia sú značne protichodné. Otec poukazuje na problém matky s alkoholom, ktorý matka požíva aj v čase, keď sama

zabezpečuje starostlivosť o dieťa, matka uvedené popiera a naopak tvrdí, že otec denne konzumuje alkoholické nápoje. Matka otca obvinila, že sa voči nej dopustil opakovane fyzického násillia, otec uvedené popiera. Každý z rodičov doložil súdu fotografie a otec aj videozáznam na preukázanie svojich tvrdení. Súd prvej inštancie skonštatoval, že zatiaľ nedokáže z obsahu spisu a z doposiaľ doložených dôkazov zistiť skutočný stav veci, čo sa však v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia pre objektívnu nemožnosť vykonať potrebné dokazovanie ani neočakáva. Avšak v prípade, ak má súd aspoň za osvedčené, že maloleté dieťa by mohlo byť v ohrození, je jeho povinnosťou zasiahnuť a situáciu nepodceňovať. Maloletý je vo veku (1 rok a 9 mesiacov) ktorý vyžaduje, aby bolo dieťa pod neustálym dohľadom dospeljej osoby, ktorá je spôsobilá starostlivosť riadne zabezpečovať. Zanedbanie starostlivosti o dieťa v takomto veku môže mať za určitých okolností až fatálne následky a je neprípustné, aby ktorýkoľvek z rodičov, ak zabezpečuje starostlivosť o dieťa, navyše sám bez prítomnosti inej osoby, bol pod vplyvom alkoholických nápojov alebo iných návykových látok. Otec uvádzal, že od februára 2021 začal mať podozrenie, že matka vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje. Došlo k incidentu, ktorý otec nahlásil na ÚPSVaR. Otec doložil do spisu videozáznam, na ktorom konfrontuje matku s jej problémom s alkoholom a so skutočnosťami, kvôli ktorým s dieťaťom odišiel zo spoločnej domácnosti k svojej matke. Súd uviedol, že nedokáže úplne vyhodnotiť okolnosti vyhotovenia predmetného videozáznamu (čo mu predchádzalo, či si bola matka nahrávania vedomá a pod.), na uvedenom zázname sa však matka voči obvineniam otca nijako neohradila, neprotirečila, nebránila sa. Rovnako ani v sms komunikácii s otcom, ktorá bola do spisu doložená, kde matke otec problém s alkoholom vyčíta, sa matka ani raz rázne voči obvineniam otca neohradila v tom zmysle, že tvrdenia o jej probléme s alkoholom sú nepravdivé a že syna otec odviezol od matky bezdôvodne, teda ani raz výslovne tvrdenia otca pri konfrontácii s otcom nepoprela. Očakávanou prirodzenou reakciou, ak by problém matky s alkoholom vôbec neexistoval, by podľa názoru súdu bolo skôr rázne odmietanie tvrdení otca zo strany matky a domáhanie sa vrátenia maloletého.

5. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie dospel k záveru, že tvrdenia otca sú v takej miere osvedčené, aby jeho návrhu v časti zverenia maloletého do jeho starostlivosti vyhovel. Pri miere osvedčenia, akú považoval v tomto prípade za potrebnú, bol významným faktorom práve vek maloletého, ktorý je plne odkázaný na starostlivosť dospeljej osoby a možnosť ohrozenia maloletého, ak matkin problém s alkoholom nie je len vykonštruovaný ako tvrdí matka. Matka síce tiež osvedčila, doložením fotografií otca, že otec niekedy požíva alebo požíval alkoholické nápoje, z doložených fotografií však vôbec nie je zrejmé, kedy boli tieto fotografie vyhotovené, matka to ani neuvádza, pričom ani len netvrdila, že by otec akokoľvek maloletého po vplyvom alkoholu ohrozil, resp. že by bol pod vplyvom alkoholu vtedy, keď zabezpečoval starostlivosť o maloletého. Čo sa týka matkou uvádzaného násillia, ktorého sa mal otec vo vzťahu k matke dopúšťať, otec uvedené pred kolíznym opatrovníkom poprel. Z fotografií doložených matkou - rozbitá obkladačka, fotografia tváre matky s výraznými kruhmi (matka uvádza modriny) pod očami, súd bez ďalšieho nedokázal posúdiť či uvedené má pôvod v násillí páchaného otcom na matke. Domáce násillie, v akejkoľvek forme vždy nepriaznivo vplýva na zdravý vývoj maloletého dieťaťa, ak je takémuto násilliu priamo alebo nepriamo vystavené. V prípade, že otec matku v minulosti akokoľvek fyzicky napadol, je potrebné takéto správanie jednoznačne odsúdiť. Každopádne však matka sama výslovne potvrdila, že otec synovi nikdy neublížoval ani neuvádzala, že by priamo maloletý bol svedkom násillia páchaného otcom na matke. Súd prvej inštancie preto nemal dostatočný dôvod sa zatiaľ domnievať, že maloletý by bol, keď je u otca, v ohrození. V odôvodnení rozhodnutia ďalej uviedol, že rozhodnutie súdu je potrebné vnímať skutočne ako dočasné, keďže súd musí vykonať v konaní potrebné dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci a zistiť v akej miere, je ktorý z rodičov spôsobilý zabezpečovať starostlivosť o maloletého a rozhodnúť výsostne podľa najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa a nie záujmu ktoréhokoľvek z rodičov. Mal za to, že nariadeným neodkladným opatrením sa situácia v rodine maloletého zastabilizuje, matka bude mať upravený styk s maloletým tak, aby bol zabezpečený pravidelný kontakt matky so synom a nedošlo k ich odcudzeniu. Keďže súd nebol návrhom otca viazaný, upravil styk matky s maloletým v širšom rozsahu, ako navrhoval otec tak, aby matka mala možnosť byť s maloletým aspoň 3 krát týždenne, a to v utorok, vo štvrtok a v nedeľu v rozsahu 3 hodín, a to za prítomnosti otca, alebo osoby splnomocnenej otcom. Otca maloletého zároveň upozornil, že jeho povinnosťou je matku o maloletom včas a riadne informovať, pričom matka má právo vedieť, kde a s kým sa maloletý nachádza.

6. Súd prvej inštancie zamietol návrh otca v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti matke prispievať na výživu maloletého, keďže v tomto smere nemal za osvedčené a otec to ani netvrdil, že by matka svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne plniť nechcela. Aktuálne je síce maloletý vo faktickej

starostlivosti otca, zatiaľ však nemožno konštatovať, že je nevyhnutné upraviť vyživovaciu povinnosť matky neodkladným opatrením. Ak si matka svoju vyživovaciu povinnosť skutočne prestane plniť a dobrovoľne na výživu maloletého nebude prispievať, až potom bude namieste, aby sa otec v tomto smere domáhal nariadenia neodkladného opatrenia. Ku dňu rozhodovania však nemal súd za osvedčené, že je nevyhnutné vyživovaciu povinnosť matky upravovať neodkladným opatrením, keď z ničoho nemožno vyvodiť, že by si matka svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne plniť nechcela.

7. Súd prvej inštancie zamietol návrh otca aj v časti, v ktorej sa domáhal, aby súd zakázal matke vycestovať do cudziny bez súhlasu otca. Otec nijakým spôsobom nezdôvodnil ani neosvedčil, prečo by súd mal neodkladným opatrením vysloviť takýto zákaz. Len všeobecne skonštatoval, bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia, že hrozí riziko, že matka bez súhlasu otca vycestuje do Českej republiky a otec nebude mať na dieťa dosah. Súd prvej inštancie nemal za osvedčené, že je v tomto smere daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, a to najmä z dôvodu, že matka má styk upravený za prítomnosti otca. Okrem toho z návrhu matky vyplýva, že matka si je vedomá, že s maloletým sa bez súhlasu otca presťahovať do Českej republiky nemôže (na kratší pobyt v zahraničí v zásade súhlas druhého rodiča potrebný nie je) a sama žiada, aby súd o uvedenej záležitosti rozhodol až v konaní vo veci samej. Pre úplnosť dodal, že ak by sa matka maloletého bez súhlasu otca odsťahovala s maloletým mimo územia Slovenskej republiky, bol by daný dôvod na postup podľa Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25. októbra 1980 a nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností. Za takej situácie, by mal otec možnosť obrátiť sa na Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, ktoré sprostredkúva pomoc pri tzv. návratovom konaní. V rozhodnutí napokon uviedol, že keďže zveril maloletého do starostlivosti otca, zároveň zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

8. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote matka maloletého navrhujúc, aby odvolací súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému vedenému na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 9P/56/2021, dočasne zverí maloletého O. P., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, upraví styk otca s dieťaťom a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Matka uviedla, že súd prvej inštancie vydaným rozhodnutím prenikavo zasiahol do jej práv a povinností bez toho, aby mal riadne zistený skutkový stav veci. V rozhodnutí sám uviedol, že návrhy oboch rodičov sú diametrálne odlišné, tvrdenia rodičov sú protichodné a k návrhu otca sa priklonil preto, že matka v otcom predložených dôkazoch nesporevala, že by požívala alkoholické nápoje, na priloženom zázname sa neohradila, neprotirečila a nebránila sa (rovnako ako v sms správe). Matka sa ohradila voči tomu, že by požívala alkoholické nápoje v prítomnosti dieťaťa a že by dieťa nechala bez dozoru a pokojne by zaspala. Od času, ako otcovi oznámila, že chce ukončiť ich partnerský vzťah, tento začal na jej osobu vyvíjať nadmerný nátlak, vymyslel si príbeh zlej matky a alkoholičky, matku si nahrával a snažil sa produkovať dôkazy pre podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, čo matka v tej dobe netušila. Otec v dôsledku rozpadu partnerského vzťahu zámerne súdu podsúva falošné správy, ktorých účelom je poškodenie matky. Správanie sa otca vykazuje výrazné tendencie zamedzovania jej kontaktu s dieťaťom a marenia jeho plnohodnotnej realizácie, je nutné ho vyhodnotiť ako krajne neprimerané a nevhodné. Z listinných dôkazov doložených otcem nie je možné vierohodne a jednoznačne usúdiť, že jeho tvrdenia sú pravdivé, resp. že by matka skutočne bola alkoholičkou a ponechávala dieťa bez dozoru. Otec v spoločnej domácnosti dlhodobo vyvolával konflikty, matka bola pod tlakom otca a cudzích osôb, ktoré neustále vstupovali do jej domova bez ohlásenia a dovolenia, otec si ju začal nahrávať, tieto nahrávky následne strihal a vyťahoval z kontextu jednotlivé vety matky, fotil si ním vypité fľaše a fotografie dokladal do spisu s tým, že alkoholička je matka. Odo dňa vydania rozhodnutia súdu jej otec neposkytuje o dieťati žiadne informácie, matka nevie s kým a kde sa maloletý počas dňa nachádza a kto zabezpečuje celodennú starostlivosť o dieťa, otec jej odmietol dať informácie o opatrovatelke, ktorá sa stará o maloletého v čase, kedy je otec v práci (od 7, 00 hod. do 15,00 hod.). Takýmto spôsobom otec komunikuje vo všetkých otázkach týkajúcich sa maloletého a spoločného majetku rodičov. Matka uviedla, že je zhrozená a emočne vykoľajená z rozhodnutia súdu, kedy od narodenia dieťaťa bola jeho najbližšou (primárnou) osobou, o dieťa sa od jeho narodenia plnohodnotne a riadne starala a celodenne sa mu venovala a otec sa sám o syna nezaujímal. Otec ju kontroloval, zasahoval do jej času tráveného so synom, na kontrolu vysielal jeho matku a tetu, ktoré jej v prítomnosti maloletého vulgárne nadávali a osočovali ju. Súčasný stav je pre dieťa nežiaduci, otec matke určuje miesto a časy styku, maloletý od času starostlivosti otca neprimerane a nezdravo pribral, počas 3 hodinového styku ho otec kľudne kľmi aj 2x, pred dieťaťom ju

ponižuje a na detskom ihrisku jej nadáva, že je slabá, neschopná a nevie sa o dieťa postarať. Aktuálny zásah súdu do rodičovských práv a povinností je tak závažného charakteru, že už dnes je vidno na dieťati zmena v správaní, mamu oslovuje slovom teta a dieťa sa stalo nástrojom v rukách otca, ktorý sa snaží zo života dieťaťa vytiesniť matku ako druhého biologického rodiča. Matka uviedla, že si zabezpečila bývanie vhodné aj pre dieťa na adrese V., má v pláne zostať a žiť na území Slovenskej republiky, chce sa celodenne starať o dieťa, venovať sa mu a užiť si jeho detstvo a po dovŕšení veku troch rokov dieťaťa, si chce hľadať prácu. Keďže z domu patriaceho do podielového spoluvlastníctva účastníkov sa musela odsťahovať, otec jej odmieta uviesť za akú cenu a komu chce rodinný dom predať, nájomom jej aktuálneho bývania sa jej zvýšili výdavky a otcovi začala uhrádzať pre ňu prijateľnú sumu 30 eur mesačne titulom výživného na dieťa.

9. Otec v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu matky z 09.07.2021, poukázal na možnosť vydania neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania (§ 329 C.s.p.). Keďže pracuje na plný úväzok, v starostlivosti o dieťa mu pomáha opatrovatelka do doby, než bude dieťa umiestnené v predškolskom zariadení. Všetok čas po práci venuje dieťaťu a je plne spôsobilý vykonávať riadnu a úplnú starostlivosť o syna. Matka začala dieťaťu až po upozornení kupovať na stretnutia potravinové drobnosti, jej vyjadrenia sa pri stretnutiach s dieťaťom nasvedčujú tomu, že nie je schopná sa počas určenej doby plnohodnotne dieťaťu venovať (záujem a starostlivosť o dieťa označuje ako peklo) a matka po predaji spoločného rodinného domu nemá vytvorené vhodné podmienky. Dieťa sa dobre vyvíja, robí pokroky (čo potvrdila ošetrojúca detská lekárka MUDr. Eva Sláviková), matka namiesto využívania času s maloletým vyvoláva konfrontáciu a konflikty s otcom. Otec sa vyjadril k okolnostiam spoluzitia s matkou, opakovane opísal udalosť z 15.04.2021, dňa 19.04.2021 (t.j. po štyroch dňoch od odobratia syna) matku našiel v spoločnom dome v Malackách opitú, následne sa s dieťaťom kontaktovala len cez video chat (nie každý deň) a sľubovala mu, že príde 14.05.2021. Matka v čase, kedy bola so synom doma sama, nemala žiadnu kontrolu, viackrát ju našiel v stave, kedy pri kŕmení nevedela trafiť dieťaťu lyžičkou do úst, alebo spala a maloletý sám pobehoval po kuchyni a vyťahoval veci z myčky a mal sklenený tanier v ústach. O kontrolu požiadal svoju matku len v týždni, kedy maloletého od matky zobral.

10. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu matky uviedol, že uznesenie súdu prvej inštancie je v záujme maloletého, vzhľadom na dôvody uvádzané v návrhu otca. Jedná sa o dočasné opatrenie a v konaní o veci samej rozhodne súd až po vykonaní dokazovania, kde sa bude zohľadňovať najlepší záujem dieťaťa.

11. Matka v následných písomných podaniach doručených do spisu pred predložením veci na odvolací súd (vrátane návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia z 18.06.2021 a vyjadrenia sa do konania vo veci samej z 26.05.2021) zopakovala skutočnosti týkajúce sa správania otca počas trvania ich partnerského vzťahu a toho, že otec jej od vydania uznesenia o neodkladnom opatrení neposkytuje o maloletom žiadne informácie. Poukázala na to, že otec hodnoverne neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, keď je zrejmé, že matka sa o syna aktívne zaujíma, pravidelne cestuje na styk s dieťaťom a na dieťa sa informuje na sociálnej kuratele. Otec v konaní o veci samej nenavrhol vykonanie znaleckého dokazovania k preskúmaniu spôsobilosti matky riadne vychovávať dieťa a uspokojil sa s tým, že jej v značnej miere zasiahol do rodičovských práv a povinností. Otec jej určuje, kam môže so synom ísť, čo s ním môže robiť, odmieta jej na styk priniesť kočík, v prípade zlého počasia jej zakazuje byť s dieťaťom vo vnútri, dieťa ju oslovuje slovami teta, otec syna nevedie k láske k matke, ale naopak, vo všetkom ju pred očami dieťaťa sabotuje. Dieťa jej odovzdáva až o 15,30 hod. (napr. dňa 03.06., 06.06., 13.06.2021) a nesúhlasí v takom prípade s predĺžením styku do 18,30 hod. Neodkladné opatrenie deformuje jej vzťah s dieťaťom a aj ak by súd dospel k záveru o potrebe jeho trvania je nutné, aby jej styk s maloletým bol upravený v extenzívnejšom rozsahu, t.j. každý utorok a štvrtok v čase od 9,00 hod. do 18,00 hod. a každý druhý víkend v čase od soboty od 9,00 hod. do nedele do 18,00 hod. a v neprítomnosti otca. V podaní doručenom súdu 26.07.2021 matka uviedla, že okrem toho, že otec jej odovzdáva maloletého s meškáním cca 15 až 20 minút, posledné dva týždne je styk narušený aj prítomnosťou starej matky dieťaťa (matky otca), ktorá volá dieťa k sebe a zasahuje do komunikácie matky s dieťaťom. Stará matka má možnosť byť s vnukom každý jeden deň a nie je dôvod, pre ktorý by sa mala dostavovať k styku matky s dieťaťom, pričom nerešpektuje ani tie tri hodiny, ktoré má matka stráviť s dieťaťom. Na styk s dieťaťom prichádza matka vždy autom a je vylúčené, že by mohla byť pod vplyvom alkoholu - čo je od začiatku zo strany otca vopred pripraveným klamstvom. K vyjadreniu otca k odvolaniu v podaní z 09.08.2021 matka uviedla, že otec sa na každý jeden styk dostavuje s oneskorením

nie z dôvodu, že dieťa spí, ale preto, že jeho pracovná doba je do 15,00 hod a na styk sa vie dostaviť až o 15,15 hod. do 15,30 hod. Počas posledného mesiaca chodí otec na styk v prítomnosti svojej matky, od ktorej matka počúva, že sa nevie postarať o dieťa, nemá k dieťaťu vybudované väzby a dieťa ju odmieta. Takéto správanie je nielen nevhodné, ale pre matku aj hlboko urážajúce. Matka uviedla, že po odpredaji spoločného rodinného domu si prenajala byt v Kútoch, v ktorom má dieťa vytvorený vlastný priestor (s posteľkou a hračkami), do ktorého po tom, ako jej súd umožní tráviť čas s dieťaťom osamote, syna privedie a všetko mu poukazuje. Styk s dieťaťom je možné realizovať len v prípade dobrého počasia, otec jej zakazuje vstúpiť do jeho obydľia (aj v prípade nepriaznivého počasia) a styk sa v takom prípade nemôže realizovať, keďže s dieťaťom nemá kam ísť.

12. Otec v písomnom, podaní z 06.08.2021 poukazujúc na priloženú sms komunikáciu s matkou uviedol, že matka naďalej nevyužíva možnosť stretávať sa so synom a uvádza dôvody napr. že bude pršať (v Malackách sú detské kútiky, kde sa obvykle stretávajú deti a tieto nemôžu byť matke neznáme), že má pokazené auto alebo uvádza, že je v práci a nemá možnosť prísť. V podaní z 06.09.2021 oznámil, že pri poslednom stretnutí dňa 02.09.2021 opakovane došlo k situácii, že matka stretnutie nezvládala pre podozrenie z požitia alkoholických nápojov, stretnutie na polhodinu prerušila, po návrate sa jej správanie vyhrotilo tak, že dieťa z nej malo obrovský stres, plakalo, celá situácia sa odohrávala za prítomnosti svedkov, bývajúcich v mieste bydliska otca a náhodných okoloidúcich, matka ukončila stretnutie o 17,30 hod. a bez vysvetlenia odišla na motorovom vozidle. Na Okresnom súde Malacky bolo vedené trestné konanie voči matke z dôvodu vedenia motorového vozidla pod vplyvom alkoholu, čomu predchádzalo zadržanie policajnou hliadkou o cca 17,45 hod. dňa 02.09.2021, t.j. krátko po styku, matka bola do 06.09.2021 umiestnená v cele predbežného zadržania a dňa 06.09.2021 bola údajne odsúdená. Otec navrhol pripojenie trestného spisu ku konaniu, ktorým budú potvrdené jeho všetky doterajšie tvrdenia a jeho podozrenia, že matka sa dostavovala na stretnutia s dieťaťom pod vplyvom alkoholu a nebola spôsobilá sa dieťaťu primeraným spôsobom venovať.

13. Odvolací súd preskúmal vec napadnutú odvolaním matky (z ktorého obsahu vyplýva, že matka napadla rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch o dočasnom zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca a o dočasnej úprave styku matky s maloletým dieťaťom a vo výroku, ktorým bol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý), v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť.

14. Prihliadajúc na obsah súdneho spisu, sa odvolací súd v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi vzťahujúcimi sa k odvolaním matky napadnutým výrokom súdu prvej inštancie a v ktorého odôvodnení dostatočne zodpovedal na otázky majúce podstatný právny význam k prijatému rozhodnutiu v tejto časti. Z uvedeného dôvodu využíva možnosť danú mu ust. § 387 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia a odkázať na ne a len v záujme ich doplnenia a dôsledného vysporiadania sa s uplatnenými odvolacími dôvodmi dodáva nasledovné.

15. Ako prvoradé zdôrazňuje, že cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

16. Pokiaľ ide o účel neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí, týmto je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú sudy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má súd za osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie pred predložením veci na odvolací súd uznesením zo dňa 19.07.2021, č.k. 9P/56/2021-182, zamietol návrh matky zo dňa 18.06.2021 na zrušenie neodkladného opatrenia zo dňa 10.05.2021, č.k. 9P/56/2021-23 a na nariadenie nového neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý dočasne zverený do osobnej starostlivosti matky a bol upravený styk otca s maloletým právne dôvodiac § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 332 ods. 1 C.s.p., § 361, § 366, § 363 C.m.p. a skutkovo tým, že z návrhu matky nebola zistená taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala matkou navrhnutý postup, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.08.2021. Uznesením zo dňa 23.08.2021, č.k. 9P/56/2021-229, súd prvej inštancie vylúčil na samostatné konanie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 30.07.2021 na nahradenie súhlasu matky s podaním žiadosti na prijatie maloletého do jaslí.

18. Odvolací súd v danej veci zistil, že v priebehu odvolacieho konania bola matka trestným rozkazom Okresného súdu Malacky zo dňa 06.09.2021, č.k. 0T/79/2021-32 (právoplatným dňa 06.09.2021) uznaná za vinnú, že dňa 02.09.2021 v čase okolo 17,40 hod. viedla osobné motorové vozidlo, pričom po zastavení a kontrolovaní hliadkou OO PZ Malacky, ktorá ju podrobila dychovej skúške jej bola zistená hodnota 0,74 mg/l alkoholu v dychu, čím spáchala prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona. Obvinenej (matke) bol uložený podľa § 289 ods. 1, § 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere dva mesiace, podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona sa obvinenej výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil s určením skúšobnej doby v trvaní 12 mesiacov. Obvinenej (matke) bol podľa § 61 ods.1,2 Trestného zákona uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu na dobu 18 mesiacov.

19. Po oboznámení sa s obsahom spisu sa odvolací súd zhoduje so súdom prvej inštancie v tom, že v posudzovanej veci boli splnené zákonné predpoklady odôvodňujúce okamžitý zásah do pomerov rodičov neodkladným opatrením, upravujúcim na čas do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému (vedenému na prvoinštančnom súde pod sp.zn. 9P/56/2021), zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca a aj rozsah a formu styku matky s maloletým O.. Nestotožňuje sa s námietkami matky uvedenými v odvolaní, že súd prvej inštancie vydaným rozhodnutím prenikavo zasiahol do jej práv a povinností bez toho, aby mal riadne zistený skutkový stav veci. Pri tejto úvahe sa opiera o samotný procesný inštitút neodkladného opatrenia, pri rozhodovaní o ktorom sa (s poukazom na osobitné krátke zákonné lehoty na rozhodnutie) spravidla dokazovanie nevykonáva, súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej, nemusí byť dodržaný ani formálny postup stanovený na dokazovanie (dôkazné bremeno na osvedčenie skutočností o potrebe okamžitej úpravy pomerov i v konaniach nesporových zaťažuje v prvom rade jeho navrhovateľa).

20. Týmto spôsobom v danej veci postupoval aj súd prvej inštancie, ktorý pri rozhodovaní o návrhoch oboch rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal zo skutočností a dôkazov doložených do spisu oboma rodičmi a pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťoval a posudzoval najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti) vo vzťahu k osvedčeniu, že

maloleté dieťa v ešte veľmi útlom veku by mohlo byť v ohrození života a zdravia a ním prijatú úvahu v napadnutom rozhodnutí aj riadne a podrobne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s úvahou súdu prvej inštancie v tom, že osvedčená situácia maloletého dieťaťa, ktorý pre ochranu svojho života, zdravia a nerušeného psychického a fyzického vývoja potrebuje osobu, riadne zabezpečujúcu osobnú starostlivosť o dieťa, si vyžadovala a aj stále vyžaduje okamžitý zásah súdu. Zhoduje sa s ním, že v tomto štádiu konania a za stavu vyplývajúceho z rodičmi doložených dôkazných prostriedkov, je osvedčená možnosť reálneho ohrozenia života a zdravia maloletého dieťaťa v útlom veku konaním matky, u ktorej je vysoká miera pravdepodobnosti problému s alkoholom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na závažné zistenia vyplývajúce zo zvukovoobrazového záznamu doloženého otcom k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vyhotoveného s odstupom štyroch dní po 15.04.2021 (kedy maloletého otec odňal pre ochranu jeho života a zdravia matke) a na stav, v ktorom sa matka v danom čase viditeľne nachádzala. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie nie je schopný v tomto štádiu konania zaujať postoj k rozporným tvrdeniam produkovaným rodičmi, zdôrazňuje však, že zistenia o odsúdení matky trestným rozkazom Okresného súdu Malacky zo dňa 06.09.2021, č.k. 0T/79/2021-32 za to, že matka dňa 02.09.2021 (podľa tvrdení otca hneď po ukončení styku s maloletým) viedla osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, t.j. v stave vylučujúcom spôsobilosť, pri ktorom by mohla ohroziť života alebo zdravie ľudí, alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, smerujú k vysokej miere pravdepodobnosti tvrdení otca o požívaní alkoholických nápojov matkou, ktorá skutočnosť sama osebe (bez posudzovania, či matka požívala alebo nepožívala alkoholické nápoje aj v prítomnosti dieťaťa a v čase, kedy zabezpečovala osobnú starostlivosť o dieťa) jednoznačne predstavuje pre dieťa v ešte útlom veku možné ohrozenie jeho života a zdravia.

21. Vychádzajúc z uvedeného, sa odvolací súd zhoduje so súdom prvej inštancie aj v určení dočasného rozsahu a formy styku matky s maloletým v napadnutom rozhodnutí, pri ktorom správne nadradil záujmy maloletého dieťaťa a prioritu ochrany jeho života a zdravia, pri súčasnej potrebe zachovania väzieb maloletého dieťaťa s oboma rodičmi. S poukazom na závažné zistenia v odvolacom konaní smerujúce k úvahe o tom, že na styk s dieťaťom dňa 02.09.2021 sa matka dostavila pod vplyvom alkoholu a v takomto stave po ukončení styku viedla osobné motorové vozidlo (a následne bola zastavená hliadkou OO PZ v Malackách), považuje za správne a v záujme dieťaťa nastavenie jeho styku s matkou v prítomnosti otca alebo osoby splnomocnenej otcom.

22. Odvolací súd sa v tomto rozhodnutí nevyjadruje k rozporným tvrdeniam rodičov o intenzite styku matky s dieťaťom (matka uvádza, že ho realizuje podľa rozhodnutia, otec namieta nevyužívanie nastaveného styku matky s dieťaťom), konštatuje však, že nevidí dôvod, pre ktorý by sa mala styku matky s dieťaťom v prítomnosti otca, zúčastňovať aj ďalšia osoba (matka otca), ktorej prítomnosť sa v takomto prípade javí skôr kontraproduktívna. Rozpornými tvrdeniami rodičov týkajúcich sa závislosti matky na alkohole, v dôsledku ktorej nie je schopná sa riadne o maloletého postarať, o vedomom vytesňovaní matky ako druhého biologického rodiča v živote dieťaťa otcom, o úrovni starostlivosti otca, resp. matky o dieťa, o neposkytovaní podstatných informácií o dieťati otcom matke, sa bude povinný dôsledne zaoberať súd prvej inštancie v rozhodnutí o veci samej, pri rozhodovaní o ktorej bude (o.i.) preskúmať aj predpoklady rodičov na riadne plnenie si rodičovských práv a povinností, vrátane ich schopností akceptovať úlohu a postavenie druhého rodiča v živote dieťaťa.

23. Súdu prvej inštancie dáva do pozornosti, vzhľadom na útlý vek maloletého, potrebu bez odkladu konať vo veci o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu vyhodnocovať jeho priebeh a aj potrebu jeho prípadnej modifikácie (§ 360 C.m.p.).

24. Na základe uvedenej úvahy odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. vo výrokoch o dočasnom zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca, o dočasnej úprave a formy styku matky s maloletým dieťaťom a vo výroku, ktorým bol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý, podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

25. O trovách konania rozhodne súd v rozhodnutí o veci samej (§ 2 ods. 1 C.m.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).